

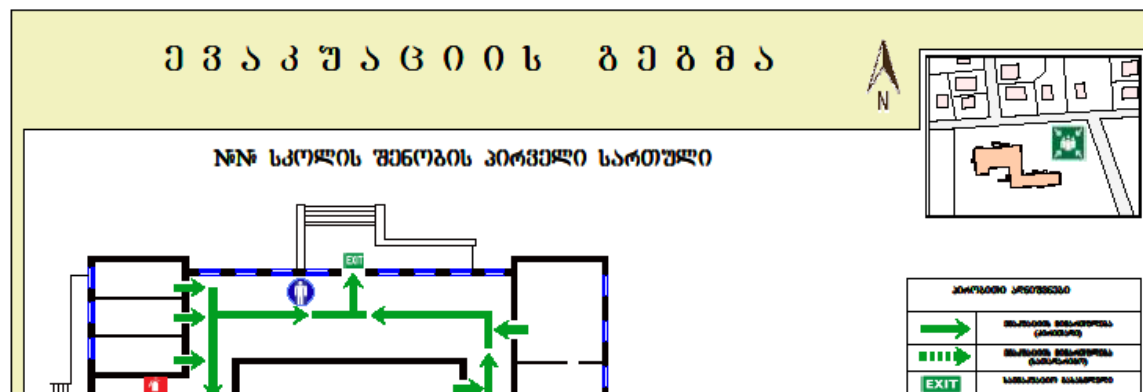
ევაკუაციის გეგმის შედგენის წესი

1. ევაკუაციის გეგმა შეიძლება იყოს: სართულის, სექციის, ლოკალური და საერთო.
2. სართულის ევაკუაციის გეგმის შემუშავება ხდება მთლიანად სართულისთვის.
3. სექციის ევაკუაციის გეგმის შედგენა საჭიროა, თუ:
 - ა) სართულის ფართობი აღემატება 1000 მ²-ს;
 - ბ) სართულზე რამდენიმე დამოუკიდებელი საევაკუაციო გასასვლელია, რომელიც გამოყოფილია სართულის სხვა ნაწილებისაგან კედლით, ტიხრით;
 - გ) საევაკუაციო გზები დამაბნეველი ან გრძელია.
4. ერთი შენობა-ნაგებობისთვის შედგენილი სართულების (სექცია) ევაკუაციის გეგმები უნდა იქნეს შეტანილი შენობა-ნაგებობის საერთო ევაკუაციის გეგმაში.
5. საერთო ევაკუაციის გეგმა უნდა ინახებოდეს ობიექტის ადმინისტრაციაში და გადაეცეს ხანძრის ჩაქრობის ხელმძღვანელს მოთხოვნისთანავე.
6. ევაკუაციის ლოკალური გეგმები უნდა იქნეს შემუშავებული ცალკეული სათავსებისათვის (სასტუმროები, საერთოსაცხოვრებლების ნომრები, საავადმყოფოების პალატები, სამგზავრო გემების კაიუტები და სხვ.).
7. შენობის, ნაგებობის, სატრანსპორტო საშუალების რეკონსტრუქციის ან კვლავდაგეგმარების სამუშაოების ჩატარებისას ევაკუაციის გეგმაში შეტანილი უნდა იქნეს შესაბამისი ცვლილებები.
8. ევაკუაციის გეგმა შედგება გრაფიკული და ტექსტური ნაწილებისაგან.
9. გრაფიკული ნაწილი მოიცავს შენობა-ნაგებობის სართულების (სექციები) გეგმას, რომელზეც დატანილი უნდა იყოს:
 - ა) საევაკუაციო გზები (ძირითადი და სათადარიგო); ძირითადი საევაკუაციო გზები დატანილი უნდა იქნეს უწყვეტი ხაზით, ხოლო სათადარიგო – წყვეტილი ხაზით. ხაზები უნდა შესრულდეს მწვანე ფერით. ევაკუაციის გზებს უნდა ჰქონდეს კიბეებისკენ (კიბის უჯრედებისკენ) მიმართულების მაჩვენებელი ისრები. თუ ორ კიბის უჯრედს აქვს ხანძრის საშიში ფაქტორებისაგან დაცვის თანაბარი მაჩვენებელი, ევაკუაციის ძირითადი გზა უნდა მიემართებოდეს უახლოეს კიბეებამდე. ევაკუაციის მაჩვენებელი ხაზები უნდა იქნეს დატანილი თითოეული სათავსიდან უსაფრთხო ადგილზე გასასვლელამდე ან უშუალოდ გარეთ;
 - ბ) საევაკუაციო გასასვლელები;

- გ) სამაშველო საშუალებების განთავსების ადგილი;
- დ) საავარიო გასასვლელები, დაუკვამლიანებელი კიბის უჯრედები, გარე ღია კიბეები, ლიფტები და ლიფტის ჰოლები, სათავსები (ყველა ფუნქციური დანიშნულების), აივნები, კარების ღიობი (ყველა სათავსიდან და საევაკუაციო გზებზე);
- ე) საევაკუაციო გეგმის განთავსების ადგილები (სივრცული ორიენტაციის გაუმჯობესების მიზნით) შესაბამისი (IMO-ს ან ISO-ს სიმბოლოებით) ნიშანით;
- ვ) სამაშველო საშუალებების განთავსების ადგილები (აღინიშნება უსაფრთხოების ნიშნებით და IMO-ს ან ISO-ს სიმბოლოებით);
- ზ) ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის საშუალებები (ცეცხლმაქრები, სახანძრო ონკანები, სახანძრო სიგნალიზაცია, ხანძრის ქრობის ავტომატური საშუალებები, სახანძრო ღილაკები, კვამლსაწინააღმდეგო ვენტილაციის სისტემის ჩართვის ღილაკები), მათი განთავსების ადგილები (აღინიშნება სახანძრო უსაფრთხოების ნიშნებით და IMO-ს ან ISO-ს სიმბოლოებით);
- თ) უსაფრთხო ზონა შენობის გარეთ – ევაკუირებულების თავშეყრის ადგილი;
10. ევაკუაციის გეგმაზე დატანილი უსაფრთხოების ნიშნების, IMO-ს ან ISO-ს სიმბოლოების ფერადი გრაფიკული გამოსახულება უნდა შეესაბამებოდეს IMO-ს A 654-ის, A 760-ის, ISO 3864-ის, ISO 7010-ის, ISO 9186-ის, ISO 16069-ის, ISO 17398-ის მოთხოვნებს (ევაკუაციის გზები, მიმართულებები, საევაკუაციო გასასვლელები, თავშეყრის ადგილის მანიშნებელი - მწვანე ფერით, სახანძრო უსაფრთხოების ნიშნები – წითელი ფერით).
11. უსაფრთხოების ნიშნებს და IMO-ს ან ISO-ს სიმბოლოებს შეიძლება დაემატოს ციფრული, ტექსტური ან ციფრულ-ტექსტური აღნიშვნები.
12. უსაფრთხოების ნიშნები და სიმბოლოები ერთ ევაკუაციის გეგმაზე უნდა შესრულდეს ერთიან მასშტაბში.
13. ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის საშუალებების ნიშნების (ტექნიკური მახასიათებლები) დაკონკრეტების საჭიროების შემთხვევაში დასაშვებია პირობითი გრაფიკული აღნიშვნების გამოყენება.
14. ევაკუაციის გეგმის ტექსტურ ნაწილში უნდა იქნეს მოყვანილი და მითითებული: უსაფრთხოების ნიშნების, სიმბოლოების და პირობითი გრაფიკული აღნიშვნების მნიშვნელობა, შენობის და სართულის დასახელება, ტელეფონის ნომრები: სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის გამომახებისათვის; ობიექტის ხელმძღვანელის ან სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირების გამომახებისათვის.

15. ევაკუაციის გეგმების ზომების შერჩევა ხდება მისი დანიშნულებიდან, სათავსის ფართობიდან, საევაკუაციო და ავარიული გასასვლელების რაოდენობიდან გამომდინარე:
- ა) A2 ფორმატზე სართულის და სექციის ევაკუაციის გეგმა;
 - ბ) A3 ფორმატზე ლოკალური ევაკუაციის გეგმა.
16. ევაკუაციის გეგმებისათვის მიზანშეწონილია გამოყენებულ იქნეს ფოტოლუმინისცენტური მასალები.
17. წარწერები და გრაფიკული გამოსახულებები (გარდა სახანძრო უსაფრთხოების ნიშნებისა და IMO-ს ან ISO-ს სიმბოლოებისა) უნდა იყოს შავი ფერის, მიუხედავად ფონის შეფერილობისა.
18. ევაკუაციის გეგმები უნდა იყოს გამოკრული საევაკუაციო გასასვლელებთან სათავსებისა და დერეფნების კედლებზე ან კოლონებზე ევაკუაციის გეგმაში მითითებული ადგილის მკაცრად დაცვით.

1. ევაკუაციის გეგმის გრაფიკული გამოსახულების ნიმუში

ხანძრის პირობებში ევაკუაციის უზრუნველყოფისათვის პერსონალის მოქმედებების ინსტრუქცია

ხანძრის პირობებში ევაკუაციის უზრუნველყოფისათვის პერსონალის მოქმედებების ინსტრუქციის შემუშავება ხდება ცხრილის სახით, სადაც მოყვანილია ხანძრის პირობებში პერსონალის მოქმედებების ჩამონათვალი, მათი თანმიმდევრობა, შემსრულებლები. ინსტრუქციაში ასევე აღინიშნება შენობაში ხანძრის შესახებ ადამიანებისათვის შეტყობინების წესი, ევაკუირებულების აღრიცხვის წესი.

ხანძრის პირობებში ევაკუაციის უზრუნველყოფისათვის პერსონალის მოქმედებების ინსტრუქციის ნიმუში

№	მოქმედებების დასახელება	მოქმედებების წესი და თანმიმდევრობა	შემსრულებელი
1	შეტყობინება ხანძრის შესახებ	სახანძრო-სამაშველო სამსახურის გამოძახება ნომერზე --“112”	პირი, რომელმაც აღმოაჩინა ხანძარი
2	მაუწყებლობა ხანძრის შესახებ	ხანძრის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება შენობაში მყოფი ადამიანებისათვის	სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირები, მორიგე ჯგუფი
3	ადამიანთა ევაკუაცია შენობიდან	ადამიანების ორგანიზებული გაყვანა ევაკუაციის გეგმის მიხედვით	სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირები, მორიგე ჯგუფი
4	ევაკუირებულთა აღრიცხვა	ევაკუირებული ადამიანების თავმოყრა სპეციალურად გათვალისწინებულ თავშეყრის ადგილზე, მათი აღრიცხვა, ვინაობის და რაოდენობის ფიქსირება	ადმინისტრაცია
5	ხანძრის ჩაქრობა და ქონების ევაკუაცია	ხანძრის ჩაქრობის სამუშაოების ორგანიზება მისი აღმოჩენის მომენტიდან სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის მისვლამდე; შეძლებისდაგვარად მატერიალურ ფასეულობათა ევაკუაცია	მორიგე ჯგუფი, ადმინისტრაცია და სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირები

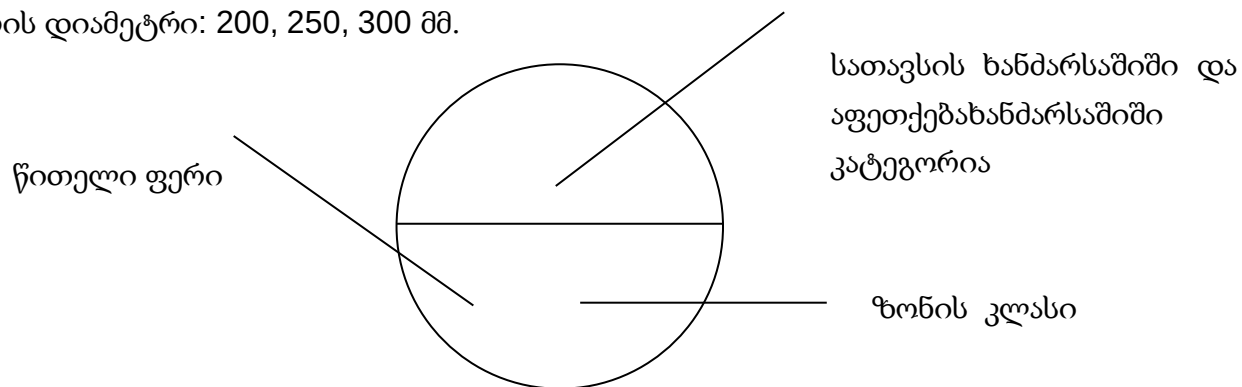
6	სახანძრო-სამაშველო დანაყოფის დახვედრა	სახანძრო-სამაშველო სამსახურების დახვედრა, ხანძრის ჩაქრობის ხელმძღვანელისათვის შექმნილი ვითარების შესახებ ინფორმაციის გადაცემა	ადმინისტრაცია
---	---------------------------------------	---	---------------

დანართი №5

სათავსების ხანძარსაშიში და აფეთქებახანძარსაშიში კატეგორიის მაჩვენებელი, აგრეთვე ფეთქებადსაშიში ან/და ხანძარსაშიში ზონების კლასების შესახებ

სათავსების ხანძარსაშიში და აფეთქებახანძარსაშიში კატეგორიებისა და ზონის კლასის მაჩვენებლის ნიმუში

წრის დიამეტრი: 200, 250, 300 მმ.

წარწერები სრულდება კონტრასტული ფერებით, ხოლო მაჩვენებელი განთავსდება კარებზე ან/და ჭიშკარზე იატაკის ან მიწის დონიდან 2/3 სიმაღლეზე.

დანართი №6

სახანძრო უსაფრთხოების წესების სწავლება

სახანძრო უსაფრთხოების წესების სწავლების მიზნით ობიექტებზე ტარდება ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი.

ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი

1. ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი უტარდება ობიექტის თანამშრომლებს სახანძრო უსაფრთხოების ძირითადი მოთხოვნების, წარმოების და მოწყობილობების ტექნოლოგიური პროცესების სახანძრო საშიშროების, ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის საშუალებების, აგრეთვე ხანძრის გაჩენის შემთხვევაში მათი ამოქმედების წესის შესწავლის მიზნით.

2. ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი ტარდება ობიექტის ხელმძღვანელის ან სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირის მიერ ამ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნების გათვალისწინებით და ინსტრუქტაჟის ჩატარების განსაზღვრული წესის შესაბამისად.

3. ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟის ჩატარებისას საჭიროა ობიექტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინება.

4. ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟის ჩატარება ითვალისწინებს ობიექტის თანამშრომელთა გაცნობას:

ა) ტერიტორიის, შენობა-ნაგებობების, სათავსების, მათ შორის, საევაკუაციო გზების, შიდა და გარე წყალსადენის, ხანძრის შესახებ მაუწყებლობის სისტემების მიმართ დადგენილ მოთხოვნებსა და ადამიანთა ევაკუაციის პროცესის მართვასთან;

ბ) ტექნოლოგიური პროცესების სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნებთან, საწარმოების და ობიექტების სახანძრო საშიშროების სპეციფიკიდან გამომდინარე;

გ) შენობების, სათავსების, მოწყობილობების ექსპლუატაციისა და ხანძარსაშიში სამუშაოების ჩატარებისას სახანძრო უსაფრთხოების უზრუნველყოფ ღონისძიებებთან;

დ) ხანძარსაშიში სამუშაოების ჩატარების წესებთან;

ე) ხანძრის დროს თანამშრომელთა ვალდებულებებსა და მოქმედებებთან, სახანძრო-სამაშველო სამსახურის გამოძახების წესებთან, ხანძრის ჩაქრობის საშუალებების და სახანძრო ავტომატიკის დანადგარების გამოყენების მოთხოვნებთან.

5. ხასიათის და ჩატარების პერიოდულობიდან გამომდინარე, დადგენილია შემდეგი სახის ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი: საწყისი, განმეორებითი და მიზნობრივი.

6. მონაცემები საწყისი, განმეორებითი და მიზნობრივი ინსტრუქტაჟის გავლის შესახებ შეიტანება „სახანძრო უსაფრთხოების ინსტრუქტაჟების აღრიცხვის ჟურნალში“, იმ პირების ხელმოწერით, რომლებმაც ჩაატარეს და გაიარეს ინსტრუქტაჟი.

ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟის აღრიცხვის

ჟ უ რ ნ ა ლ ი

დაიწყო “___” _____ 2015 წ.

დამთავრდა “___” _____ 2015 წ.

თარიღი	პირი, რომელსაც ჩაუტარდა ინსტრუქტაჟი (გვარი, სახელი, თანამდებობა)	დაბადების წელი	ინსტრუქტაჟის სახეობა	ინსტრუქტორის გვარი, სახელი თანამდებობა	ხელმოწერა	
					პირი, რომელსაც ჩაუტარდა ინსტრუქტაჟი	ინსტრუქტორი
	2	3	4	5	6	7

7. საწყისი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი უტარდება:

ა) სამსახურში ახლად მიღებულ ყველა თანამშრომელს, მიუხედავად განათლებისა და პროფესიით (თანამდებობაზე) მუშაობის სტაჟისა;

ბ) სეზონურ თანამშრომლებს;

გ) ობიექტში მივლინებულ ყველა თანამშრომელს;

დ) საწარმოო სწავლებაში მონაწილე ან პრაქტიკაზე მყოფ პირებს;

ე) ხელმძღვანელის გადაწყვეტილებით სხვა კატეგორიის თანამშრომელს (მოქალაქე).

8. საწყის ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟს ატარებს ობიექტის ხელმძღვანელი ან მისი ბრძანებით (განკარგულებით) დანიშნული სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირი.

9. საწყისი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი ტარდება თვალსაჩინოების და სასწავლო-მეთოდური მასალების გამოყენებით.

10. საწყისი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი ტარდება სახანძრო უსაფრთხოების ნორმატიული აქტების მოთხოვნების გათვალისწინებით და მოიცავს შემდეგ საკითხებს:

ა) მონაცემებს ობიექტის (წარმოების) ხანძარ- და ფეთქებადსაშიში პირობების სპეციფიკის და თავისებურებების შესახებ;

ბ) თანამშრომლების მოვალეობებს და პასუხისმგებლობას სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნების დაცვაზე;

გ) ობიექტის ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმის გაცნობას;

დ) ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმის დაცვის თაობაზე ბრძანებების, ობიექტის და საამქროების სახანძრო უსაფრთხოების ინსტრუქციების, საამქროში, უბანზე, სამუშაო ადგილზე, საცხოვრებელ სათავსებში მომხდარი ან სავარაუდო ხანძრების ძირითადი მიზეზების გაცნობას;

ე) სახანძრო პროფილაქტიკის ზოგად ზომებს და ხანძრის ჩაქრობაზე მიმართულ ძირითად მოქმედებებს.

11. ხანძარსაშიში წარმოების მქონე ობიექტის ყველა მუშაკს, აგრეთვე მასობრივი თავშეყრის (50 ადამიანზე მეტი) შენობებში მომუშავეებს, სამედიცინო და საგანმანათლებლო დაწესებულებების (სადაც ადამიანები იმყოფებიან ღამის საათებში) მუშაკებს უნდა შეეძლოთ ხანძრის დროს მოქმედებების და ხანძრის ჩაქრობის პირველადი საშუალებების გამოყენების პრაქტიკული ჩვენება.

12. განმეორებითი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი უტარდება ყველა მუშაკს, კვალიფიკაციის, განათლების, სტაჟის და შესასრულებელი სამუშაოების ხასიათის მიუხედავად, ობიექტის ხელმძღვანელის მიერ განსაზღვრული პერიოდულობით. განმეორებით ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟს ატარებს ხელმძღვანელის ბრძანებით (განკარგულებით) დანიშნული სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირი.

13. განმეორებითი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი ტარდება ინდივიდუალურად ან მუშაკთა ჯგუფთან, რომლებიც ემსახურებიან ერთი და იგივე ტიპის მოწყობილობას საერთო სამუშაო ადგილის ფარგლებში, პირველადი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟის პროგრამის მიხედვით, სამუშაო ადგილზე.

14. განმეორებითი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟის დროს მოწმდება თანამშრომლების მიერ ობიექტში დადგენილი ხანძარსაწინააღმდეგო რეჟიმის მოთხოვნების, ხანძრის ჩაქრობის პირველადი საშუალებების, ევაკუაციის გზების გამოყენების ცოდნა.

15. განმეორებითი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი ტარდება:

- ა) სახანძრო უსაფრთხოების ნორმატიულ აქტებში ცვლილებების შეტანის და ახალი დოკუმენტების შემუშავების შემთხვევაში;
- ბ) საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესის შეცვლისას, მოწყობილობის, ინსტრუმენტების, საწყისი ნედლეულის, მასალების შეცვლის ან მოდერნიზაციის დროს, აგრეთვე ობიექტის ხანძარსაწინააღმდეგო მდგომარეობაზე მოქმედი სხვა ფაქტორების ცვლილებების შემთხვევაში;
- გ) ობიექტის მუშაკების მიერ სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნების დარღვევისას, რომლებმაც გამოიწვიეს ან შეიძლება გამოიწვიონ ხანძარი;
- დ) ანალოგიურ ობიექტებში ავარიების, ხანძრების შესახებ ცნობების მიღებისას;
- ე) ობიექტის მუშაკების მიერ სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნების არასათანადო ცოდნის შემთხვევაში.
16. მიზნობრივი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟი ტარდება:
- ა) მომეტებულ ხანძარსაშიშროებასთან დაკავშირებული ერთჯერადი ხანძარსაში სამუშაოების ჩატარებისას;
- ბ) ავარიების, სტიქიური უბედურებების და კატასტროფების შედეგების ლიკვიდაციისას;
- გ) ცეცხლის გამოყენებასთან დაკავშირებული სამუშაოების ჩატარებისას ფეთქებადსაშიშ საწარმოებში;
- დ) ობიექტში ექსკურსიების ჩატარებისას;
- ე) მსმენელების მონაწილეობით მასობრივი ღონისძიებების ჩატარებისას;
- ვ) ობიექტში ადამიანთა მასობრივი თავშეყრის (50 ადამიანზე მეტი) ღონისძიებების მომზადებისას.
17. მიზნობრივ ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟს ატარებს ობიექტის სახანძრო უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებელი პირი ან უშუალოდ სამუშაოების ხელმძღვანელი (ოსტატი, ინჟინერი) ტექნიკური რეგლამენტით განსაზღვრულ შემთხვევებში.
18. მიზნობრივი ხანძარსაწინააღმდეგო ინსტრუქტაჟის დასასრულს ინსტრუქტაჟის ჩამტარებელი პირი ამოწმებს მუშაკების მიერ ხანძრის ჩაქრობის პირველადი საშუალებების გამოყენების, ხანძრის დროს მოქმედებების, ევაკუაციის წესების ცოდნას.

დანართი №7

ხანძრის ჩაქრობის პირველადი საშუალებების

საჭირო რაოდენობის განსაზღვრა

1. ცეცხლმაქრების ტიპის შერჩევა და საჭირო რაოდენობის გაანგარიშება უნდა განხორციელდეს ცეცხლის ჩაქრობის უნარის, ზღვრული ფართობის, წვადი ნივთიერებების და მასალების ხანძრის კლასის მიხედვით:

A კლასი – ძირითადად ორგანული წარმოშობის მყარ ნივთიერებათა ხანძრები, რომელთა წვას თან ახლავს ბჟუტვა (მერქანი, ქსოვილი, ქაღალდი);

B კლასი – წვადი სითხეების ან დნობადი მყარი ნივთიერებების ხანძრები;

C კლასი – აირების ხანძრები;

D კლასი – ლითონებისა და მათი შენადნობების ხანძრები;

(E) კლასი – ელექტროდანადგარების წვასთან დაკავშირებული ხანძრები.

2. ცეცხლმაქრის ტიპის შერჩევა (გადასატანი ან ხელის) განპირობებულია ხანძრის შესაძლო კერების ზომით – დიდი კერის შემთხვევაში საჭიროა გადასატანი ცეცხლმაქრის გამოყენება.

3. გამოყენების შესაბამისი ტემპერატურული ზღვრით ცეცხლმაქრის შერჩევისას საჭიროა შენობა-ნაგებობების ექსპლუატაციის კლიმატური პირობების გათვალისწინება.

ცხრილი №1

ხელის ცეცხლმაქრებით სათავსების აღჭურვის ნორმები

სათავსის კატეგორია	ზღვრული დასაცავი ფართობი, მ ²	ხანძრის კლასი	ქაფის და წყლის ცეცხლმაქრი ტევადობით, 10 ლ	ფხვნილის ცეცხლმაქრი ტევადობით, ლ ცეცხლმაქრი ნივთიერების მასა, კგ			ქლადონის ცეცხლმაქრი ტევ. 2(3) ლ	ნახშირორჟანგის ცეცხლმაქრი ტევადობით, ლ ცეცხლმაქრი ნივთიერების მასა, კგ	
				2/2	5/4	10/9		2/2	5(8)/3(5)
A, B, V წვადი აირები და სითხეები	200	A	2 ++	-	2+	1++	-	-	-
		B	4 +	-	2+	1++	4++	-	-
		C	-	-	2+	1++	4++	-	-
		D	-	-	2+	1++	-	-	-

		(E)	-	-	2+	1++	—	-	2++
V	400	A	2 + +	4 +	2++	1+	-	-	2+
		D	-	-	2+	1++	-	-	-
		(E)	-	-	2++	1+	2+	4+	2++
G	800	B	2 +	-	2++	1+	-	-	-
		C	-	4 +	2++	1+	-	-	-
G, D	1800	A	2 + +	4 +	2++	1+	-	-	-
		D	-	-	2+	1++	-	-	-
		(E)	-	2 +	2++	1+	2+	4+	2++
საზოგადოებრივი დანიშნულების შენობები	800	A	4++	8+	4++	2+	-	-	4+
		(E)	-	-	4++	2+	4+	4+	2++

შენიშვნა:

1. სხვადასხვა კლასის ხანძრების ჩასაქრობად ფხვნილის ცეცხლმაქრებს უნდა ჰქონდეს შესაბამისი მუხტები: A კლასისთვის – ABC(E) ფხვნილი; B, C და (E) კლასებისთვის – BC(E) ან ABC(E) და D კლასისთვის – D.
2. ფხვნილის და ნახშირორჟანგის ცეცხლმაქრებისათვის მოყვანილია ორმაგი მარკირება: ძველი – კორპუსის ტევადობის მიხედვით (ლ) / ახალი – ნივთიერების მასის მიხედვით (კგ).
3. „++“ აღნიშნულია ობიექტის აღჭურვისთვის რეკომენდებული ცეცხლმაქრები
„+” – ცეცხლმაქრები, რომელთა გამოყენება დასაშვებია რეკომენდებული ცეცხლმაქრების არარსებობის და შესაბამისი დასაბუთების შემთხვევაში
„-” აღნიშნულია ცეცხლმაქრები, რომელთა გამოყენება მოცემულ ობიექტებზე დაუშვებელია.
4. არაუმეტეს 50 მ³ მოცულობის ჩაკეტილ სათავსებში ხანძრის ჩასაქრობად გადასატანი ცეცხლმაქრების ნაცვლად ან დამატებით შეიძლება იყოს გამოყენებული თვითამოქმედების ფხვნილის ცეცხლმაქრები.

ცხრილი №2

გადასატანი ცეცხლმაქრებით სათავსების აღჭურვის ნორმები

სათავსის კატეგორია	ზღვრული დასაცავი ფართობი, მ²	ხანძრის კლასი	ჰაერქაფის ცეცხლმაქრი ტევადობით 100 ლ	კომბინირებული ცეცხლმაქრი (ქაფი, ფხვნილი) ტევადობით 100 ლ	ფხვნილის ცეცხლმაქრი ტევადობით 100 ლ	ნახშირორჟანგის ცეცხლმაქრი ტევადობით, ლ	
						25	80
A, B, V (წვადი აირები და	500	A	1 ++	1 ++	1 ++	-	3 +
		B	2 +	1 ++	1 ++	-	3 +

სითხეები)		C	-	1 +	1 ++	-	3 +
		D	-	-	1 ++	-	-
		(E)	-	-	1 +	2 +	1 ++
V (გარდა წვადი აირებისა და სით- ხეებისა) G	800	A	1 ++	1 ++	1 ++	4 +	2 +
		B	2 +	1 ++	1 ++	-	3 +
		C	-	1 +	1 ++	-	3 +
		D	-	-	1 ++	-	-
		(E)	-	-	1 +	1 ++	1 +

შენიშვნა:

1. სხვადასხვა კლასის ხანძრების ჩასაქრობად ფხვნილის და კომბინირებულ ცეცხლმაქრებს უნდა ჰქონდეს შესაბამისი მუხტები:
A კლასისთვის – ABC(E) ფხვნილი; B, C და (E) კლასებისთვის – BC(E) ან ABC(E) და D კლასისთვის – D.
2. „++“, „+“ და „-“ ნიშნების მნიშვნელობა მოყვანილია №1 ცხრილის შენიშვნის მე-3 პუნქტში.

ცხრილი №3

შენობა-ნაგებობების და ტერიტორიის სახანძრო სტენდებით აღჭურვის ნორმები

სათავსების ფუნქციონალური დანიშნულება და სათავსების ან გარე ტექნოლოგიური დანადგარების კატეგორია ხანძარ- და აფეთქებახანძარსაშიშროების მიხედვით	ერთი სახანძრო სტენდით დასაცავი ზღვრული ფართობი, მ ²	ხანძრის კლასი	სტენდის ტიპი
A, B და V (წვადი აირები და სითხეები)	200	A	სს-A
		B	სს-B
		(E)	სს-E
V (მყარი წვადი ნივთიერებები და მასალები)	400	A	სს-A
		(E)	სს-E

G და D	1800	A	სს-A
		B	სს-B
		(E)	სს-E
სასოფლო-სამეურნეო კულტურების პირველადი დამუშავების საწარმოების სათავსები და ღია მოედნები	1000	–	სს-სს
სხვადასხვა დანიშნულების სათავსები სამემდულებლო ან სხვა ცეცხლსაშიში სამუშაოების ჩატარებისას	–	A	სს-გ

აღნიშვნა:

სს-A – A კლასის ხანძრის კერებისათვის განკუთვნილი სახანძრო სტენდი

სს-B – B კლასის ხანძრის კერებისათვის განკუთვნილი სახანძრო სტენდი

სს-E – E კლასის ხანძრის კერებისათვის განკუთვნილი სახანძრო სტენდი

სს-სს – სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებისათვის განკუთვნილი სახანძრო სტენდი

სს-გ – გადასატანი სახანძრო სტენდი

ცხრილი №4

სახანძრო სტენდების არამექანიზებული ინსტრუმენტითა და ინვენტარით დაკომპლექტების ნორმები

N	ხანძრის ჩაქრობის პირველადი საშუალებების არამექანიზებული ინსტრუმენტის და ინვენტარის	დაკომპლექტების ნორმები სახანძრო სტენდის ტიპის და ხანძრის კლასის მიხედვით
---	--	--

	დასახელება	სს-A	სს-B	სს-E	სს-სს	სს-გ
1	ცეცხლმაქრები: ჰაერქაფის 10 ლ ტევადობით ფხვნილის, ტევადობით, ლ/ცეცხლმაქრი შემადგენლობა, მასით, კგ 10/9 5/4 ნახშირორჟანგის, ტევადობით, ლ/ცეცხლმაქრი შემადგენლობა, მასით, კგ 5/3	2 + 1 + + 2 + -	2 + 1+ + 2 + -	- 1++ 2+ 2+	2+ 1++ 2+ -	2+ 1++ 2+ -
2	ძალაყინი	1	1		1	1
3	ბარჯი	1			1	
4	კაკვი ხის სახელოვრით			1		
5	ვედრო	2	1		2	1
6	ელექტროსადენების საჭრელი კომპლექტი: მაკრატელი, დიელექტრიკული ბოტები და ხალიჩა			1		
7	აზბესტის ტილო, უხეში შალის ქსოვილი ან ქექა (უწვი მასალის გადასაფარებელი)		1	1	1	1
8	ხიშტა ნიჩაბი	1	1		1	1
9	ნიჩაბი	1	1	1	1	
10	ფიწალი				1	
11	მოწყობილობის გადასატანი ურიკა					1
12	წყლის შესანახი ჭურჭელი: 0,2 მ ³ 0,02 მ ³	1			1	1
13	ქვიშიანი ყუთი		1	1		

14	ხელის ტუმბო					1
15	სახელო 5 მ სიგრძის					1
16	დამცავი ეკრანი 1,4 2 მ					6
17	ეკრანის დასამაგრებელი დგარი					6

შენიშვნა:

1. სხვადასხვა კლასის ხანძრის ჩასაქრობად ფხვნილის ცეცხლმაქრები უნდა იყოს შესაბამისად დამუხტული: **A** კლასისთვის – **ABC(E)** ფხვნილები; **B** და **(E)** კლასებისთვის – **BC(E)** ან **ABC(E)** .
2. „++“, „+“ და „–“ ნიშნების მნიშვნელობა მოყვანილია ცხრილი №1 შენიშვნის მე-3 პუნქტში.

ცხრილი №5

**ავტოგასამართი სადგურების
ხანძრის ჩაქრობის პირველადი საშუალებებით უზრუნველყოფის
ნორმები**

შენიშვნის, სათავეების და საწარმოო უბნების დასახელება	დასაცავი ფართობის საზომი ერთეული, დასაცავი მოწყობილობა	ხანძრის ჩაქრობის პირველადი საშუალებები		
		ცეცხლმაქრი		ყუთი ქვიშით, ნიჩაბი
		ფხვნილის რაოდენობა/კგ	ნახშირორჟანგის რაოდენობა/კგ	

ავტოგასამართი სადგურის სათავსები	100 მ²	1* (4)	1* (5)	–
ავტოგასამართი სადგურის ავტომობილების ტექნიკური მომსახურების საგუშაგო	1 საგუშაგო	1* (8)	1* (10)	1 (0,2 მ³)
მსუბუქი ავტომობილების გასამართი სადგური	გასამართი უბანი	2* (4)	2* (5)	1 (0,5 მ³)
საწვავ-სარიგებელი სვეტი: 4-ზე ნაკლები		3* (4)	3* (-5)	1 (0,5 მ³)
საწვავ-სარიგებელი სვეტი: 4-ზე მეტი	გასამართი უბანი			
სატვირთო ავტომობილების, ავტობუსების, მსხვილგაბარიტებიანი სამშენებლო და სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის გასამართი სადგური	ავტოგასამართი სადგური	2* (40)	2* (0)	1 (0,5 მ³)
ავტოგასამართი სადგურის ავტოცისტერნის მოედანი**	1 მოედანი	2* (40)	2* (50)	1 (0,5 მ³)
კონტეინერული ტიპის ავტოგასამართი სადგური	1 კონტეინერი	1 (4)	1 (5)	1 (0,5 მ³)
მომრავი ავტოგასამართი სადგური	1 მოედანი	1 (4)***	1 (5)***	1 (0,5 მ³)

შენიშვნები:

1. ავტოგასამართ სადგურებზე ცეცხლმაქრები უნდა განთავსდეს გასამართ უბნებზე. დასაშვებია ორი გასამართი უბნისთვის ცეცხლმაქრების ერთი კომპლექტის გათვალისწინება, თუ მანძილი ამ უბნებს შორის არ აღემატება 6 მ-ს.

2. თხევადი ძრავას საწვავის ავარიული დაღვრის ლიკვიდაციის უზრუნველსაყოფად ავტოგასამართ სადგურებს უნდა გააჩნდეს სორბენტი არანაკლებ 35 გრ/გრ ნავთობის სორბციული მოცულობით. ავტოგასამართი სადგურის შენობა-ნაგებობების და ტერიტორიის სორბენტით უზრუნველყოფის ნორმა უნდა იყოს ქვიშიანი ყუთებით უზრუნველყოფის ნორმების ანალოგიური. სორბენტი უნდა ინახებოდეს ლითონის ყუთებში.

* - ფხვნილის ან ნახშირორჟანგის ცეცხლმაქრებით უზრუნველყოფის საჭიროება;

** - სატვირთო ავტომობილების, ავტობუსების, მსხვილგაბარიტებიანი სამშენებლო და სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის გასამართ სადგურზე გასამართი ტექნიკის ჩასაქრობად განკუთვნილი ცეცხლმაქრების არსებობისას დამატებითი ცეცხლმაქრების გათვალისწინება ავტოცისტერნების ჩასაქრობად არ არის აუცილებელი;

*** - საწვავის შესანახი თითოეული კონტეინერი უნდა იყოს უზრუნველყოფილი არანაკლებ 10 ლ ტევადობის ერთი ჰაერ-ქაფის ცეცხლმაქრით და არანაკლებ 4 კგ ცეცხლმაქრი ნივთიერების მქონე ერთი ფხვნილის ან ნახშირორჟანგის ცეცხლმაქრით.

ნივთიერებების და მასალების შენახვის წესი

ჯგუფის კოდი	ჯგუფის ნივთიერებების დახასიათება	ჯგუფები, რომლებთან ერთობლივი შენახვა დაუშვებელია
1.	ფეთქებადი ნივთიერებები, რომლებსაც თავისი თვისებებიდან გამომდინარე აქვთ აფეთქების უნარი, ხანძრის (რომელსაც თან სდევს აფეთქება) გაჩენის უნარი	2.1, 2.2, 2.3, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3.
2. 2.1	შეკუმშული, თხევადი, წნევის ქვეშ გახსნილი აირები: არააალებადი არაშხამიანი აირები	1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3
2.2	შხამიანი აირები	1, 2.1, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3
2.3	ადვილად აალებადი აირები	1, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3
2.4	ადვილად აალებადი შხამიანი აირები	1, 2.1, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3.
3.	ადვილად აალებადი სითხეები, სითხეების ნარევები, ხსნარში ან სუსპენზიაში მყარი ნივთიერებების შემცველი სითხეები,	

ჯგუფის კოდი	ჯგუფის ნივთიერებების დახასიათება	ჯგუფები, რომლებთან ერთობლივი შენახვა დაუშვებელია
3.1	რომლებიც გამოყოფენ ადვილად ალუბად ორთქლს 61 °C და ნაკლები ანთების ტემპერატურით დახურულ ტიგლში	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3
3.2	ადვილად ალუბადი სითხეები -18 °C-ზე ნაკლები ანთების ტემპერატურით დახურულ ტიგლში	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3
3.3	ადვილად ალუბადი სითხეები 23 °C-დან 61 °C-ის ჩათვლით ანთების ტემპერატურით დახურულ ტიგლში	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3.
4.	ადვილად ალუბადი ნივთიერებები და მასალები (ფეთქებადის გარდა), რომლებსაც შენახვის და გადაზიდვის დროს გააჩნია ადვილად ალუბის უნარი ალუბის გარე წყაროებიდან, ხახუნის, ტენის შთანთქმის შედეგად, თვითნებური ქიმიური გარდაქმნებისა და გახურებისას:	
4.1	ადვილად ალუბადი მყარი ნივთიერებები, რომლებსაც აქვთ ადვილად ალუბის უნარი ანთების გარე წყაროებიდან და აქტიური წვის უნარი	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3
4.2	თვითაალებადი ნივთიერებები, რომლებსაც შენახვის და ტრანსპორტირების ჩვეულ პირობებში აქვთ თვითგახურების და ალუბის უნარი	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3
4.3	ნივთიერებები, რომლებიც გამოყოფენ ადვილად ალუბად აირებს წყალთან ურთიერთქმედებისას	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3.
5.	ჟანგვადი ნივთიერებები და ორგანული ზეჟანგები, რომლებსაც აქვთ ჟანგბადის მარტივად გამოყოფის, წვის შენარჩუნების უნარი და შესაბამისი პირობების არსებობისას სხვა ნივთიერებებთან ნარევებში თვითაალების და აფეთქების გამოწვევის უნარი	

ჯგუფის კოდი	ჯგუფის ნივთიერებების დახასიათება	ჯგუფები, რომლებთან ერთობლივი შენახვა დაუშვებელია
5.1	არაწვადი ჟანგვადი ნივთიერებები, რომლებიც ხელს უწყობენ ნივთიერებების ადვილ აალებას და გამოყოფენ ჟანგბადს წვის დროს	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3
5.2	ორგანული ზეჟანგები და ჰიდროზეჟანგები, რომლებსაც აქვთ წვადი თვისებები, სხვა ნივთიერებებთან საშიში მოქმედების უნარი, მოქმედებენ როგორც მჟანგავი ნივთიერებები	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3.
6.	შხამიანი ნივთიერებები, რომლებსაც შეუძლიათ გამოიწვიონ ლეტალური შედეგები, მოწამვლა ან დასნებოვნება ორგანიზმში მოხვედრიდრისას ან კანთან და ლორწოვან გარსთან შეხების დროს	
6.1	შხამიანი ნივთიერებები (განსაკუთრებული და მაღალი საშიშროების)	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 7, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3.
7.	რადიოაქტიური ნივთიერებები (იზოტოპები)	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 8.1, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3.
8.	მწვავე და კოროზიული ნივთიერებები, რომლებიც იწვევენ კანის, თვალის და სასუნთქი გზების ლორწოვანი გარსის დაზიანებას, ლითონის კოროზიას და სატრანსპორტო საშუალებების დაზიანებას, აქვთ ხანძრის გაჩენის უნარი ორგანულ მასალებთან და ქიმიურ ნივთიერებებთან ურთიერთმოქმედებისას:	
8.1	მჟავები	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.2, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3

ჯგუფის კოდი	ჯგუფის ნივთიერებების დახასიათება	ჯგუფები, რომლებთან ერთობლივი შენახვა დაუშვებელია
8.2	ტუტეები	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.3, 9.1, 9.2, 9.3
8.3	სხვადასხვა მწვავე და კოროზიული ნივთიერებები	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 9.1, 9.2, 9.3.
9.	შენახვის დროს შედარებით დაბალი საფრთხის მატარებელი ნივთიერებები:	
9.1	მყარი და თხევადი წვადი სითხეები, რომელთა აფეთქების ტემპერატურა აღემატება 61 °C -ს.	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3
9.2	ნივთიერებები, რომლებიც ტენის არსებობის პირობებში გარდაიქმნებიან მწვავე და კოროზიულ ნივთიერებებად	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3
9.3	ნაკლებად შხამიანი ნივთიერებები, რომლებიც ხანძრის დროს ან სხვა ნივთიერებებთან რეაქციაში იძენენ შხამიანი ან გამაღიზიანებელი ნივთიერებების თვისებებს	1, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 7, 8.1, 8.2, 8.3.

